

man vil tillægge denne Dom varig Betydning. Det er rigtigt, at de to Partier opnaede et stort Flertal af det danske Folk som sine Tilhængere, at et meget stort Flertal af Vælgerne stemte paa de to Partiers Kandidater og satte det radikale Venstre og Socialdemokratiet fra Styret. For saa vidt var det en Folkedom; Vælgerne stemte saaledes, at det store Flertal gik til det nuværende Regeringsparti. Men det er ikke en Folkedom, der er endelig og varig, den er kun afsagt paa et bestemt Grundlag. Præmisserne for Dommen er den Opposition, de to Partier har ført. Det var de to Oppositionspartiernes uhjemlede Paastande og Anklager og Løfterne, der var Præmisserne for Dommen den 26. April. Af disse Løfter har Vælgerne i vid Udstrækning udledet, at nu vilde der oprinde en ny Tid, forandrede Forhold vilde indtræde saa at sige omgaaende, naar Venstre og det konservative Folkeparti fik Styret. Man sagde, at vi havde, kun af Lyst til at regere, at gribe ind, truffet mangfoldige Foranstaltninger. Det var Ordene fra de Herrer Side, og de Ord blev troet af deres Tilhængere i vid Udstrækning. Nu skulde man kunne købe frit og sælge frit, man skulde kunne tjene og fortære efter eget Tykke, og naar den fulde Frihed meget hurtigt blev indført i saa at sige alle økonomiske Forhold, vilde ogsaa en ny Tid økonomisk set oprinde for Danmark, vi vilde meget snart være i Stand til igen at indtage vor gamle Plads paa Verdensmarkedet. Det var det, Vælgerne troede paa, det var det, de ventede; de var desorienterede i en utrolig Grad. Men det hævner sig, thi de to Partier og deres Regering har ikke kunnet indfri Løfterne, og de kan ikke komme til at indfri dem.

Desorienteringen kunde heller ikke holde sig ud over den 6. Juli-Valget; da vi fik det næste Valg den 21. September, var Stillingen allerede en anden. Mange havde da faaet en Fornemmelse af, at Oppositionen var gaaet alt for vidt; man skønnede, at Løfterne ikke kunde indfries og ikke vilde blive indfriet, og jeg føler mig fuldkommen overtødet om, at for hver Maaned, der gaar, vil et stedse større Tal af Vælgerne komme til Erkendelse af, at Stillingen her i Landet aldeles ikke er den, som de troede paa, da de gik til Valg den 26. April. Det kan ikke være anderledes, de Herrer vil intet Middel have til at afvende dette Forhold. Jeg er ogsaa tilbøjelig til at tro, at Regeringen allerede har gjort den Erfaring, at Stillingen er

en anden, at man ikke kan regere Landet nu, som man kunde i 1914.

Men Spørgsmaalet er nu, i hvilken Grad Regeringen er kommet til denne Erkendelse. Jeg kan ikke vide noget derom, vi har endnu kun spredte og svage Tegn at holde os til. Efter den Ordførertale, som det ærede Medlem Hr. Brorsen holdt paa sit Partis Vegne, maa jeg mene, at Regeringen staar noget tvivlende; den har ikke den Frimodighed, som en Regering skulde have, der har faaet en saadan Tilslutning blandt Vælgerne, som Regeringen fik den 26. April og den 6. Juli. Men der er jo andre, der har talt, baade for Venstre og det konservative Folkeparti, der har ladet Ord falde, som er gaaet i modsat Retning, der har ladet Ord falde, som tyder paa, at man endnu ikke har opdaget, hvilken uhyre Fare Danmark befinder sig i i økonomisk Henseende, og hvor alvorligt paakrævet det er for det danske Samfunds fortsatte Bestaaen frit og uafhængigt i økonomisk Henseende, at der meget snart gribes til kraftige forebyggende Forholdsregler.

Jeg maa skønne af den Tale, som det ærede Medlem Hr. Brorsen holdt, at Regeringen ønsker et vist Samarbejde med Socialdemokratiet for at faa de økonomiske Forhold ordnet paa en for vort Land tilfredsstillende Maade, tilfredsstillende, forsaavidt som det overhovedet er muligt nu at bringe os ud over Vanskelighederne uden svære Lidelser. Jeg kan for mit Vedkommende og for mit Partis Vedkommende sige, at vi Socialdemokrater ikke stiller os paa det Standpunkt overfor den høje Regering, at vi vil drive nogen Art af demagogisk Politik. Vi stiller os paa det Standpunkt, at vi er et frit og selvstændigt staaende Parti, og vi vil tage Konsekvensen af de Forhold, som raader ikke blot her i Landet, men ude omkring, navnlig i Europa. Men vi staar ikke og trygler Regeringen om Samarbejde, det maa blive dens Sag at gøre Skridtet, det maa blive dens Sag at fremsætte Forslagene paa en saadan Maade, at Socialdemokratiet kan yde dem sin Tilslutning. Vi vil ikke øve Gengæld, vi vil ikke drive den Opposition om igen, som det konservative Folkeparti og, navnlig, Venstre har drevet i Aarene fra 1914 til 1920. Det vil vi ikke inlade os paa, det trænger vi heller ikke til (Afbrydelse). Jeg forstaar, at der er nogle enkelte af Vestres Folk, som mener, at deres Opposition har været loyal (Hør!). Jeg ser paa det ærede Medlem Hr. Pinstrups Ansigt, at han tror det, men